

¹ Làasoode Davidi né, Yelusaleũ kía yǎn ke:
² Mámεmaa Làasoode ma mε:
 Yāpā búubuu,
 yāpā búubuu, yǎpii pǎε.
³ Bó ài gbēnazina ì e dúniau
 taasi pó àε ke a zǐ píi guuwai?
⁴ Kpàio ì gē, Wueo ì su,
 ní beeo dúnia ìo ku gɔɔpiiε.
⁵ Tatē ì bile ì gē kpéu,
 ì wǎ à εa gé gu pó a bɔu.
⁶ Tana ì na gεɔmidɔkii oi,
 ì liaa su gugbántoo oi,
 ìo liaaliaa à gé le à su la.
⁷ Swa píi í ìo ka ísiauε,
 kási ísia lí pao,
 ípio ì εa su swapio miwa.
⁸ Pópii ì ní kpasá,
 kpasapi yá gè oaa.
 Gugwaa lí mó wéwao,
 yāmaa lí swá pao.
⁹ Yá pó kú yāa mé a εa ào ku lo,
 yá pó wa kè yāa o wa εa ke lo.
 A dafue ku dúniau.
¹⁰ Pɔe ku ké wà mε:
 Pó dafue gwaa?
 Aawo! A dōaa kú wá āa za zi kò.
¹¹ Gbé káauo yá lío do gbēegu loo.
 Baa gbé pó aao ku ziao,
 an yá a do gbēegu gbεzāo.
¹² Ma làasoode ma ke Isailio kía ũ Yelusaleũ.

13 Ma mekpà yá pò wàlɛ ke dúniau píi tàasikaawa, má ỳ̀e ònò'ònò, má è Lua zì pāsì dà gbēnazinaɔne aa ke.

14 Ma yá pò wàlɛ ke dúniau è píi, a píiá pãe mé gugiiyaaɛ.

15 Pó flaa pooa vɔo,

wɔli e pò pò kèsã nàò ní a kíniɔo.

16 Ǿ má ò ma nòsɛu ma m̀̀: Gwa! Ma ònò z̀̀o de gbé pò kpalablè Yelusaleũ ma āaola píi, ma ònò ní ma d̄̀ao wɛb̀̀o maamaaɛ.*

17 Ǿ ma mekpà ònò asii d̄̀awa mà s̄̀ũke ní m̄̀saiyão asii d̄̀, ò má è beeá gugiiyaaɛ lɔ.

18 Asa ònò z̀̀o ì m̀́ ní pɔyaa z̀̀oɔe, mé w̄̀i yã'õma e ní d̄̀a léue.

2

Pɔnakɛaá pãe

1 Má ò maziawa mà fɛlɛ mà pɔnakɛa lé gwa, mí namablea d̄̀, ò má è beeá pãe lɔ.

2 Má è yaalá s̄̀ũkɛɛ. Pɔnakɛa s̄̀, bó ì inéi?

3 Ma pɔna wèlɛlɛ v̄̀emia guu, ma ɔlɔa m̄̀saiyãi, āma ma láasoo lé tamanɔ ònɔwa, ké mà yá pò maa gbēnazina lí ke dúnia guu a w̄̀eni kpòona léu d̄̀.

4 Ma ɔkpà zì z̀̀oɔwa, ma kpɛd̀̀d̀o mazɔaɛ, ma v̄̀eliɔ p̀̀p̀e kpélekpele.

5 Ma kaaɔ dàda, ma swa saeɔ k̀̀k̀e, ma lí pò w̄̀i a bɛ ble bui píi bábau.

6 Ma íkalek̄̀iɔ k̀̀k̀e aao m̀̀sɛpisi líkpɛpiɔwa.

* **1:16** 1Kia 5.9-11, 10.23-24

7 Ma zɔɔ lùlu gɔ̃eɔ ní nɔeɔ, mé wà ní keeɔ ì ma beɛ. Má zuɔ ní pɔtuo kelee vɪ dasidasi de gbé pɔ kú Yelusaleũ ma áaɔla píi.*

8 Ma ánuɔ ní vuao káamazi ní kíaɔ àizeeɔ ní ní búsu pɔɔ.† Ma lèsinaɔ sè gɔ̃eɔ ní nɔeɔ, ma nɔ pɔ gɔ̃e ì luaiɔ sè dasi.

9 Ma tɔbò, ma zɔɔ de gbé pɔ kú Yelusaleũ ma áaɔla píi, mé ma gi má ònɔ apii guu.

10 Mi gi mazíae ní pɔ pɔ ma wé blèoo.

Mi pɔ pɔ ma pɔ gbàe to weo.

Ma pɔ kèna ma zíkɛa píiwa,
òme ma isimagakpaa píi asea ũ.

11 Ké ma wetè yá pɔ má kèzɪ píi
ní isima pɔ má gà má kpà a musuo,
má è apii pãe mé gugiiyaae,
a ài ví dúniauo.

12 Ǿ ma làasoo tà ònɔ ní sɔũkeɔ ní mɪsaikɛowa.

Yá pɔ wa kè za zi bàasio,
a kpele kí gɛe a ke lɔi?

13 Má è ònɔ ài ví de mɪsaikɛa
lá gupua lɔ ài ví de gusiaawa.

14 Ǿnɔna wé lɔ ku aà ae,
sɔũ lɔ be gusiau.

Ǿ má è gó doũ mé a ní bua nípii.

15 Ǿ ma làasookè ma sɔu ma mè:

Lá gó doũ mé a wá bua ní sɔũɔ,

bó ài má e ma ònɔwai?

Ǿ ma mè: Beeá yãpãe lɔ.

16 Ǿnɔna yá a dɔ gbɛegu de sɔũao,
ampii an yá a sã gbéɔgu zia.
Ǿnɔna ì ga lán sɔũwaae.

* 2:7 1Kia 5.2-3 † 2:8 1Kia 10.14-27

Isimagakpaad pãe

17 Ǿ ma sakà ma kuau, asa yá pò wàle ke dúniau píi ì kemee yã'õma ùe. Apii pãe mé gugiyaae.

18 Ǿ ma sakà zì pò má kè dúniauǒgu píi, ké má tó ma gẽee yáí.

19 Déme dõ tó ñnoa ge sũn aà ùi? Kásile zì pò má kè dúniau ní ñno a gõèe. Beeá pãe lo.

20 Ǿ ma pò yà isima pò má gà má kpà dúniau píi yá musu.

21 Asa gbé ì zìke ní ñno ní dõao ní gõio, ñ ì to gbé pò i a kee keoe a pò ù. Beeá pãe lo, yãvãie maamaa.

22 Bó gbé ì e isima pò a ga kpà dúniau ní dẽe pò a kào píi yá musui?

23 Aà kua dúniau gɔɔpii aà zì ì mɔè ní yã'õmao ní pɔyaaoe.‡ Baa gwá aà nòse lí dadoño. Beeá pãe lo.

24 Yá pò maa ní gbẽnazinao mé de aà poble, aà imi, aà a zì sáaukpa.§ Má è bee bò Lua ɔzi e lo.

25 Lua dɔnlɛ sai déme a fɔ poble à pɔnakɛi?

26 Lua ì gbé pò kàagu gba ñno ní dõao ní pɔnao,* ãma Lua ì àizɛɛselekãaaa zìda duunkenaɛ, ké à kpa gbé pò kàaguwa. Beeá pãe lo mé gugiyaae.

3

Yápii n a gɔɔoe

1 Yápii ní a gɔɔoe,
bɔɔle píi ní a kegɔɔo.

2 Ne'igɔɔ ku, gagɔɔ ku,
pótɔgɔɔ ku, a wolegɔɔ ku.

‡ 2:23 Yob 14.1 § 2:24 Isa 56.12, Luk 12.19, 1Kln 15.32 * 2:26 Yob 32.8, Yaa 2.6

³ Deḡḡḡ ku, gbágbāḡḡ ku,
gboogḡḡ ku, a dḡḡḡ ku.

⁴ Ɔḡḡḡḡ ku, yaalḡḡḡ ku,
wēnakεḡḡḡ ku, kḡḡ'ogḡḡ ku.

⁵ Gbekḡḡεḡḡḡ ku, gbeḡḡāaḡḡḡ ku,
bḡḡḡḡbleḡḡḡ ku, a zegḡḡḡ ku.

⁶ Pḡwεεεḡḡḡ ku, a ɔkpaigḡḡḡ ku,
ɔdidia pḡwa ḡḡḡ ku, a gbaεa ḡḡḡ ku.

⁷ Pḡgakεḡḡḡ ku, a namigḡḡḡ ku,
lekpaauḡḡḡ ku, yā'ogḡḡḡ ku.

⁸ Yenzigḡḡḡ ku, zangugḡḡḡ ku,
zikagḡḡḡ ku, kálea aafia ḡḡḡ ku.

⁹ Bḡ ài zikena ĩ e taasi pḡ a kèwai?

¹⁰ Ma zĭ pḡ Lua dà gbēnazĭnaɔne aa ke è.

¹¹ Lua tò pḡpii maa a ḡḡḡwa. A kua ḡḡḡpii làasoo dà
gbēnazĭna sḡu lḡ, kási a fḡ yá pḡ Lua lé ke za dúnĭa
daalea e a midεawa gbadḡḡ.

¹² Má dḡ ké pḡe maa n gbēnazĭnao de aà kua pḡna
guu n maakeao aà wēni léulao.

¹³ Tḡ gbé lé pḡble, àle imi, àle a zĭ pii sáaukpa, Lua
mé aà gbà.

¹⁴ Má dḡ ké yá pḡ Lua lé ke aḡ ku ḡḡḡpiiε. Wa fḡ pḡe
káfiuo, mé wa fḡ pḡe laouo. Lua kè màa, ké wàḡ a
vĭa vĭ yáie.

¹⁵ Pḡ pḡ kú tia ku za zi kḡ, mé pḡ pḡ aḡ ku zia ku yāa
lḡ. Lua ĩ yá pḡ kè yāaḡ gbesisi.

¹⁶ Ma yá è dúnĭau lḡ:

Gu pḡ de yázede àḡ kuu,
yázesai mé kú we,
mé gu pḡ de yāmaa àḡ kuu,
yāvái mé kú we.

17 Má ò maziawa:

Lua a yákpaleke ní gběmaao ní gběvāio píi,
asa yápii ní a gwoe,
bwole píi ní a kegwo.

18 Má ò ma sō guu lo: Gbēnazinao ì ke màa, Lua a
ní yáwe wēné, aai dō níziawa wa de lán nòbowa.

19 Siana, gbēnazinao ní nòbwo, gó doū mé a ní bua.
Lá nòbwo ì ga, màa gbēnazina ì ga lo, an wea doū.
Gbēnazina de nòbwo, asa yápii pāe.

20 Ampii aai gé gudoū, asa ampii aa bō būsutiue,
mé ampii aa ea gō būsutipi ũe.

21 Tó gbēnazina nisina ì ta musu, nòbwo pō ì ta zīlen
lò, déme dōi?

22 A yáí tò má è yāe maa ní gbēnazinao de aà a zī
sáaukpalo, asa aà luakpaman we. Déme a to aà
dō yá pō a mō aà kpei?

4

Kua ní kō

1 O ma gbāa pō wàle mō gbéone dúniau yá gwà lo
píi. Ma gbé pō wàle ní wetāo wé'i è, aa nòseninina
vīo. Aa nòseninina vīo, asa an wetānapiō mé gbāa
vī.

2 O ma mē, gbé pō gā yāao Lua sáaukè de gbé pō
kúola,

3 āma gbé pō wi i yāao, i wesi vāi pō wī ke
dúniauleo sàomá mípi.

4 Má è pō pō tò gbé ì zīke à mekpawà, ké à e àò de
a gbédeela yáie. Beeá pāe lo mé gugiyaae.

5 Sōū ì a o kpaau à ibaba.

6 Kua ní pō okū doo ní sōdaadoūo

maa de kua ní pò ɔkū plao
ní isimagakpaao ní gugiiyaaola.

⁷ ɔ ma ɛa yāpā pāle è dúnia guu lo.

⁸ Ziloe ku, a né vɔ, a vɛi ge dāuna vɔ. Aà isima lí
bao, kási aà àizɛɛ lí mówào. Dé yáí àle zíkɛii? Bóyáí
à pɔnakɛa tɛ̀ aziaei? Beeá pāe lo, boole pāsíe.

⁹ Plaa de doŭa,
asa an taasi ài aɔ maa.

¹⁰ Tó gbēdo lèle, aà gbēdo a aà sé.

Waiyoo gbēdoŭna!

Tó à lèle, aɔ sɛna vɔ.

¹¹ Tó gbēɔn plao wúlea gudoŭ,
aa kɔ pusu ma.

Kpelewa gbēdoŭna a bo íana yáui?

¹² Wí gbāamɔ gbēdoŭnaɛɛ,
gbēɔn plao sɔ aai ze wà gie.

Bà nian àaɔ lí ké kpaaɔ.

¹³ Èwaaso ɔnɔna taaside maa de kía zi sɔŭ pɔ lí
ledama ma bola,

¹⁴ baa tó èwaasopi bò dakpɛunakɛ guu ɔ à gò kía ũ,
ge wà aà í bùsupiu táaa ũn lò.

¹⁵ Má è dúnia a tɛ kí gɛɛ èwaasopizi,

¹⁶ gɔɔ bee aà gbéɔ aao lé vɔ, gbé pɔ a de ní dɔaana ũ.
N beeo gbé pɔ aa mɔ gbɛzãɔ aa aà sáaukpao. Beeá
pāe lo mé gugiiyaaɛ.

Vɛakɛa Luaɛ

¹⁷ Tó n ge Lua kpéu, ñyɔ kú ní laaio. Sɔaaazi ñ aà
yāma maa de sɔŭ sa'oa wea, asa an yādɔsai mé í to
aa yāvãikɛ.

5

¹ N lé su àò wãao, ñsu ñonwãake ñ yã'o Lua aeo. Lá a ku musu mé ní kú zílε, ñsu yã'o dasio.

² Lá bɔɔle dasi ì mó ní nana'oao, màa yá dasi bɔlea ì mó ní sɔũyã'oo.

³ Tó n lekè Luawa,* ñsu ñ a fiaboa gágao. N a fiabo, asa sɔũɔ yá lí kaaàguo.

⁴ Lεkea Luawa sai maa de a keawà fiabosaia.

⁵ Nsu to n lé n dayáuo. Nsu o sa'onae n zã lekεawaεo. N ye Lua pɔ panzi n yápi yáí, i zì pɔ níε ke bãde yã?

⁶ Nana dasi oa ní yá dasi bɔleao ì mó ní yãpão. A yáí tò ñyɔ Lua vía ví.

Aizεá pãε

⁷ Tó ní è wàε gbãamɔ taasideɔne guei, wàε gíné ní yázεdeo, wàε yágɔgɔñé a zéwao, ñsu to yápi di-mao, asa bùsupi gbãadeɔ lé wétekɔie, mé an gbẽzɔɔ lé wéteñzi b.

⁸ Ampii aaí bùsupi baa bleε, asa kía mé buao ví.

⁹ Gbé pɔ ye ɔai lí káòò,
gbé pɔ ye àizεei ài lí mówàò.
Beeá pãε b.

¹⁰ Tó àizεε lé káfi,
a blenao ìb káfiε.
Bó ài a ví a diiei?
Aà wεbiiwà bàasio.

¹¹ Zìgbãakena ì ì na ma,
à pɔblé yɔɔ ge maamaan nò.
Ɔde sɔ, aà kãa lí tó à i'oo.

¹² Ma yãvãi pásí è dúniau,

* 5:3 Sotù 66.13-14

gbēe zεtà a ɔdale,

à azia kpà íai,

¹³ ɔ̃ à bɔɔle vāi kèò,

aà àizeε mīde pii.

Ké à neg̃ε ĩ, a pɔe ví à toè lo.

¹⁴ Gbēnazina ĩ bo a da gbεεu puizie.

Lá à mò, màa ĩ ea ta lo,

ĩli a zĩ àie e se nà a ɔzĩ à tàò.†

¹⁵ Yáε beeá yāvāi pāsīε lo.

Lá gbé mò, màa ĩ ea ta lo.

A isima ga kpà, à gugiiyàε,

bóme g̃èi?

¹⁶ Bee gbεa à a gɔɔ mɔaokè gusiau

ń pɔyaa z̃ɔɔo ń gyāo ń pɔf̃εo.

¹⁷ ɔ̃ má è a maa ń gbēnazinao aà pɔble, aà imi, aà zĩ pó a kè ń taasio dúniau a wēni kpòona pó Lua aà gbà léu sáaukpa, asa aà luakpaman we.

¹⁸ Bee gbεa tó Lua gbé kà ɔdawa ń àizeεo, mé à aà gbà zé aà pɔnakεò, aà ze ń a luakpamao, aà a zĩ sáaukpa. Lua mé aà gbà.

¹⁹ ĩli làasooke a wēni gesenawa mòɔmɔɔ lo, asa Lua mé yāmàwà ń pɔnao.

6

¹ Ma vāi è dúnia guu lo, à tò gbēnazinaɔwa.

² Lua gbé kà ɔdawa, à aà gbà àizeε ń beεεo, a pó pó de àò a ni ví pii ví, ɔ̃ Lua i to à pɔnakèòo, gbēpāle mé g̃ò ví. Beeá pāε, yāvāi pāsīε.

† 5:14 Yob 1.21, Sou 49.17-18, 1Tim 6.7

³ Tó gbé nēĩ mèn baso mé à zikù táotao, baa ní aà gēgēakeo, tó i e pōnakè a guuo, tó à gà mé aà vĩa kpelaao, né pó wa ì gè sàowà.

⁴ Asa nēpi mò pāe, ɔ à tà gusiau, aà tó gò balau.

⁵ Baa ké ì ìatē eo mé a yāe dōo, à niē è de ɔdepia.

⁶ A de gbé pó kú wē òaa kwi pōnakesaila. Aali gé gudoũ nípiio lé?

⁷ Gbēnazina isima pó a gà lé kpá,

à pó e da lée yáe,

kási aà gbēe lí káo.

⁸ Bó ɔnɔna deò ɔũai?

Bó ài yākea a zéwa ì ì taasideei?

⁹ Pōnakea ní pó pó ní vīo

maa de a pāle nideaa.

Beeá pāe ɔ mé gugiiyaae.

¹⁰ Pó pó kè yāa tó vī kò,

mé wa dō lá gbēnazina de.

Gbēnazina a fō lekpaake

ní gbé pó a gbāa dealaoo.

¹¹ Yābɔle dasi ì yāpā kó.

Bó ài bee vī gbēei?

¹² Déme dō pó pó maa ní gbēnazinao aà wēni gii

kpòona pó ì gē lán uenawa guui? Déme a fō yá pó

a ke aà kpē dúnia guu oèi?

7

ɔnɔdaané

¹ Tó na maa de tulale beedeae,*
mé gagɔ maa de igɔa.

² Gēa ua pó wàle gewiipeu maa

* **7:1** Yaa 22.1

de gëa ua pò wàle dikpɛkɛula,
asa gbépii midɛan we,
mé a maa gbé pò kúo yápi da.

³ Wɛnakɛa maa de yáalɔaa,
oosisia gbɛa nòsɛ ì wee.

⁴ Ɖnɔna laai Ìò ku ua pò wàle sɔɔbuwa.
Sɔũ laai Ìò ku ua pò wàle pɔnakɛuwaɛ.

⁵ Ɖnɔna n lelea yádaa maa de
swáseɛa sɔũ n táasileaiɛa,

⁶ asa sɔũɔ yaalɔ de
lán kù té pūnaa kɪnauwaɛ.
Beeá pãɛ ɔ.

⁷ Gbãa mɔa gbéɔne ì to ɔnɔna sɔũkũɛ,
mé gbagusaɛ ì gbé ɔ̀kpɛɛ.

⁸ Yá midɛa maa de a fɛleaa,
sùuu maa de kàamaia.

⁹ Nsu to n pò lí pa àao,†
asa sɔũ mé Ìò pɔfɛ vɪ.

¹⁰ Nsu yágbɛa n mɛ
bóyãì yáagɔɔ maa de tiaaio,
asa yálaa bee taaá ɔ̀nɔyã no.

¹¹ Ɖnɔ́a pɔmaaɛ lán túbiwa,
a ài vɪ gbé pò lé ìatɛ ɛɔne píi.

¹² Ɖnɔ́a kpanziɛɛ,
lá ɔ̀a de kpanziɛ ũwa,
mé dɔ̀a àin kɛ:

Ɖnɔnaɔ ɔ̀nɔ ì ñ misi.

¹³ Làasookɛ Lua yákeɛaɔwa.

Démɛ a fɔ́ pò pò a kè kolea pooi?

¹⁴ Tó gɔɔ na mɔ̀ma, pɔnakɛò.

Tó gɔɔ vãie sɔ, làasookɛ,

† 7:9 Zaa 1.19

Lua mé kè píi, ké gbēe su à a zia d̄so yáí.

15 Ma wēni giie bee guu ma yáe beeo è píi.

Ma gbēmaa è à gà a maakεa guu,
mé ma gbēvāi è àle gēgē a yāvāikεa guu.

16 Nsu to n maakεa gēagēo,
ńsu to n ɔno gēagēo.

Bóyái nýɔ yáyia nziawai?

17 N vāi su gēagēo,
ńsu nýɔ soũo.

Bóyái nýɔ ga kpóoi?

18 A maa nýɔ yá mèn plapiɔ kūaε,
ńsu okpaio,

asa gbé p̄ Lua v̄la v̄i ì yápiɔ zé e píie.

19 Ɔno ì to ɔno na gbāa à de
wéle gbāade gbēon kwiola.

20 Gbēmaa p̄ ɔ yāmaake
mé ìli duunakeo ku dúniauo.

21 Nsu swáse yá p̄ wàle ozi píio,
ké tó n zikεna lé n ká, ńsu mao yáí.

22 Asa ní d̄o nziawa,
ké mpi s̄o n gbéɔ kà dasi.

23 Ma wetè yá beeo ɔno'ɔno píi,
ma mè má ɔno kũ, ɔ à zàkũmanɔ.

24 Ɔno kúkii z̄a,
a asii z̄o maamaaε,
démε a f̄o b̄owài?

25 Ma ɔno ní yápii mio tàasikà,
má ȳde ké mà e d̄o,
mí yāvāikεa d̄o soũke ũ,
mí soũke d̄o m̄isaike ũ.

26 Má è noε p̄ de bai ũ,
aà s̄á m̄omusunaε,

mé aà ɔɔ́á mɔ́daonaɛ,
aà yá ì ma pɔ ya de gaa.

Gbé pɔ́ a yá kà Luagu ì pili nɔɛpiwa,
ãma nɔɛpi ì duunkɛna kũɛ.

²⁷ Mámɛmaa Lâasoode ma mɛ:

Yá pɔ́ ma bɔwà gwa.

Ké máɛ yá gwa zéze mà e a midɔ́,

²⁸ gɔɔ́ pɔ́ máɛ wɛɛɛ máɛ eo,

ma gɔɛ bɛɛɛde è mɛ̀ndo gbɛ̀ɔn òaa sɔɔɔ guu,
ãma baa mɛ̀ndo mi nɔɛ bɛɛɛde e ní guuo.

²⁹ Yá pɔ́ ma bɔwàn ke:

Lua gbɛ̀nazinaɔ kè nɔ̀ɛpuadeɔ ũɛ,

ɔ́ aa pèɛpɛɛ kɔ̀ni zéu.

8

¹ Déme de lán ɔ̀nɔ̀nawai?

Déme yáɔ́ bɔɔɛ dɔ́i?

Ɔ̀no ì gbɛ̀nazina oa weeè,
ì oa pãsí lile.

² Misiile kía yáɛ,

asa n lekèwà ní Lua tóoɛ.

³ Nsu wã ñ go aà aɛo,

ńsu ñyɔ́ yá pɔ́ lé kɛè íi kúkũao,

asa a yá pɔ́ kàagu ke píie.

⁴ Lá kía yá mé zɛvĩ,

déme a fɔ́ oè, bó níɛ ke weii?

⁵ Gbé pɔ́ misiileè a ía eo,

gbé pɔ́ ɔ̀no a a gɔɔ́ ní a kekeáo dɔ́.

⁶ Yápii a gɔɔ́ ní a kekeáo víɛ,

baa tó taasi lé tɔ́ gbéwa gbáugbãu.

⁷ Lá gbɛ̀ zia dɔ́o,

déme a f̄s yá pó a m̄o oèi?

⁸ Gbēe a wēni kūa gbāa v̄io,
màa gbēe a f̄s à a gaḡo se s̄òo.

Wili e b̄ò sosau z̄iḡo,
màa v̄ai lí a kenao gbaeo.

⁹ Ké ma yá pó wàle ke dúniau wàaipà píi, má è gbēnazina ì gbāablemá à ìakpañzi.

¹⁰ Ŋ ma v̄aikena pó wàle ní v̄io è. Gb̄éò b̄ò Lua kp̄éu,
aa m̄ò ní t̄onasí w̄éle pó aa ní ȳakeao k̄èu guu. Beeá p̄ae lo.

¹¹ Tó wi ìada dàakenawa kpakpao, a yá ì to gbēnazina z̄eò a s̄ou à v̄aìke s̄oe.

¹² Baa tó duunkena dàakè ḡen bas̄o mé à ḡèḡè, má d̄s ké gb̄é pó Lua v̄ia v̄i aale misiileò dáama deaala.

¹³ V̄aikenaao aao dáamav̄io, ké aa Lua v̄ia v̄io yáí, an ḡo a gb̄aakū lán uenawao.

¹⁴ Ȳap̄a p̄ale lé ke dúniau. Yá ì gbēmaa le lán v̄aikenan aà ūwa, yá ì v̄aikena le lán gbēmaan aà ūwa. Ma m̄è beeá p̄ae lo.

¹⁵ Mi p̄onakea s̄aaukpa, asa a maa ní gbēnazinao dúniau aà p̄oble, aà imi, aà p̄onake, p̄onapi i d̄oaaè aà z̄ikea guu lá Lua aà gbà aà wēni léu dúnia guue.

¹⁶ Ma mekpà ònkūawa, ò ma b̄oole pó wàle ke dúniau, ké i lí na ní w̄éuo f̄aane ní gw̄aasinao wàaipà.

¹⁷ Má è Lua tò gbēe a f̄s yá pó lé ke dúniau d̄so. Baa tó gb̄é kp̄alékèi maamaa, a a mid̄so. Baa tó òn̄ona m̄è á d̄s, a f̄s b̄owào.

9

Wēni kulunkε

¹ Ma beε wàaipà p̄ii, ̄ ma zeð ké gbēmaaο ní ̄n̄n̄n̄n̄n̄ ní ní yākeaο ku Lua ̄ziε. Gbēε lío d̄s̄ tó wàο yeazi ge wàο zaagu gbεzāo.

² Yā doū mé lé gbép̄ii dá, gbé̄ d̄ōdeο ní gbé̄ d̄ōsaiο, gbēmaaο ní gbēvāiο, gbé̄ p̄ō aa gbāleaο ní gbālensaiο, sa'onao ní sa'onsaiο. Lá a de ní gbēmaaο, màa a de ní duunkenaο. Lá a de ní gbé̄ p̄ō aaĩ me wa si ní Luaoο, màa a de ní gbé̄ p̄ō aa a oa v̄ia v̄iο.

³ Yāvāi p̄ō ì ke d̄úniau p̄iin ke: Yā doū ì gbép̄ii le. Vāi k̄ò gbēnazinaο s̄o, m̄isaiyā mé ì d̄ōaané, a gbεa aaĩ ta geο guu.

⁴ Ḡōo p̄ō gbé̄ b̄éε, ìo tāmaa v̄iε. Baa se gbē b̄éε s̄àο n̄òomusu gεwa.

⁵ Gbé̄ b̄éεo d̄s̄ ké wa ga, geο s̄o aa p̄ōe d̄s̄o. Aa àie v̄i bo, an yá a d̄o gbēegu bo.

⁶ An yea gbézi ní ní zaa gbéguo ní ní denlawεεleaο gèzean we k̄ò. An bàa aο kú ní yá p̄ō lé ke d̄úniau bau bo.

⁷ Ge ì p̄oble ní p̄ōnao, v̄ēemi ní yaabo, asa Lua n yākeapiο sáaukpà k̄ò.

⁸ Nȳō ula pua daa ḡōo p̄ii. Nsu lío ku nísid̄ōa n miwa saiο.

⁹ D̄únia ble ní n na yenzideo n wēni gii p̄ō Lua kpàma d̄úniau léu, asa n luakpaman we ḡōo p̄ō n isima gà níε kpá d̄úniau.

¹⁰ Zi p̄ō ní è n ̄okpàwà, mekpawà n gbāa léu, asa z̄i ge lâasoo ge d̄s̄a ge ̄n̄ō ku bedau, gu p̄ō níε táuo.

¹¹ Má è d̄únia guu bo ké bakpaaĩbleaá k̄asakasa yáε adoo,

zibleaá nēgōnkeyāe adoo,
 pobleaá ōnōyāe adoo,
 àizeε'eaá wēzēyāe adoo,
 na ní gbéá ladōyāe adoo,
 asa gōō vāi ní kīsiao ì gbépii lee,
¹² mé gbēe gōō pó vāi a a le dōo.
 Lán kpō pó sī táalu guuwa,
 lán bā pó fii àà kùwa,
 màa gu ì dō gbéε vāivāi,
 ì àà kū kándo.

Ōnō de gbāaa

¹³ Ma ōnōe taa è dúniau, a yá ma kū gbāa.

¹⁴ Wéle kú yāa a gbéō dasio, ō kía gbāadee mō léleiwa, à koezōi.

¹⁵ Gōε taaside ōnōnae ku wélepi guu, a fō wéle bō ní a ōnōo, āma gbēe ì àà yādao.

¹⁶ Ō ma mē ōnō de gbāaa, āma wī saka taaside ōnōe, wīli àà yādao.

¹⁷ Ōnōna yá pó wà swādōi nienie maa de sōū dōaana zōakaala.

¹⁸ Ōnō ì mō ní maa de gōkebōola, āma duunkena mēndo ì yāmaa zōō kpaε.

10

Sōūke kai

¹ Usin gēō ì to tulalekena nísi gī íikū, sōūke yōōna ì gbé pó ōnō ní bεεεo vī tó òōkpa.

² Ōnōna làasoo ì ta oplaai, sōū pó ì ta ozei.

³ Baa tó sōū bε zéu, àà ōnō ì bō kēsāwàe,

ì to gbépii a m̄isaikε d̄s.

⁴Tó gbāade pɔ p̄anzi,
ńsu go n tiao.

Kua n laaiwa ì láka tàae z̄sɔa.

⁵Ma yāvāie è d̄uniau,
a de gbāade z̄āa yáwa ũe.

⁶W̄i s̄oũɔ kpa kpala gbiau dasi,
mé ɔdeɔ ìɔ ku kpala yāf̄unau.

⁷Ma z̄ɔɔ è di s̄́ kpe,
mé w̄é̄eɔ be k̄ēse lán z̄ɔɔw̄a.

⁸Gb̄é p̄ó lé eȳɔ a zu a guu,*
gb̄é p̄ó lé ḡi gboo, ml̄ē a aà só.

⁹Gb̄é p̄ó lé gb̄ewi, gb̄e a aà ke'ia,
gb̄é p̄ó lé lipaa, lí a aà kaikε.

¹⁰Tó m̄ɔ lenao, mé wi a lekεo,
sema ñ ḡásiwa b̄ɔb̄ɔw̄a ní gb̄āao,
āma ñɔ ì to w̄a ze'ee.

¹¹Tó ml̄ē b̄ɔn'āa k̄è a k̄òɔ'onae à aà sò,
a ài v̄i a guu l̄o.

¹²Ŋɔna legbe'i na,
āma s̄oũ lé ì aà kaalεε.

¹³I na yā'owa s̄oũs̄oũ,
ì a midε ní m̄isaiyāvāio,

¹⁴asa s̄oũ ì da yāae.

Lá gb̄ēe yá p̄ó a m̄ɔ d̄sɔ,
démε a f̄ɔ yá p̄ó a ke aà kpe oèi?

¹⁵S̄oũ z̄i ì aà kpasa,

ṣ̄ ìliɔ w̄é̄le zé d̄sɔ.

¹⁶Waiyoo b̄usu p̄ó a k̄ia de èwaasona ũ,
mé aà iw̄aɔ ìɔ bl̄e gb̄ē k̄ɔɔ.

¹⁷Násaa b̄usu p̄ó a k̄iaá k̄iabuiε,

* **10:8** S̄oũ 7.16, Yaa 26.27

mé àà ìwaa ì pòble a gòowa
gbàakãfia yáí, i ke idekea yáí no.

¹⁸ Tó gbé màa ví,
aà kpé zaa ìò wozuzuae,
tó à òkpà a sí, aà kpé ì ìbò.

¹⁹ Wì ble zòò ke pònakèa yáíe,
vẽemia ì mó ní yaalò,
āma òa mé ì mó ní a píio.

²⁰ Nsu kía sósò, baa n nòseu,
ńsu òde kao, baa n kpèa,
asa bā a yápi séle gé siuinée.

11

¹ Ɔzò gbéòne blei,
gòowa nýò e lò.

² Biile gbéòn soplaòne ge swaaò,
asa ní músi pò a bùsu le dño.

³ Tó luabesiana pà ní ío, ì ma tòòle lou ùe,
tó lí lèle gukpe ge be'aen nò,
gu pò à lèleu, we ìò wúleu.

⁴ Gbé pò a wé dò íanai lí pótò,
gbé pò lé luabesia gwa lí pòkèkèo.

⁵ Lá ní wēnibòkii ge né daalea neasakpeu dño,
nýò fò ò Lua Pópikèna yákea dño.

⁶ Pótò kòò, ńsu òkpa n kùe oosio,
asa ní dñ a kpele mé a ke báaa vío.

Ké bee yà, ge kee yà,
ge aao maa nípii yà, ní dño.

⁷ Gupua na,
mé wesia íatèle ì kánigu.

⁸ Lá gbé wēni lé gé léu,

aà pɔnakɛu pfi.
 N beeo aà láasooke gusia gɔɔwa,
 aʒa aao dasiɛ.
 Yá pɔ lé mó pii pãɛ.

Lɛdaa èwaasoɔwa

⁹ Èwaaso, pɔnakɛ n èwaasogɔɔ,
 to n pɔ kɛ n èwaasogɔɔwa na.
 Yá pɔ n pɔ gbà kɛ,
 tɛ yá pɔ kàngui,
 ãma apii guu ñyɔ dɔ
 ké Lua a yákpalekennɔ.
¹⁰ Nsu to n pɔ yao,
 ñ n gu'iaɔ bɔnla,
 asa èwaasokɛ ní mikā siao ì gẽzɛɛɛ.

12

¹ To n Kɛna yá dɔngu n èwaasogɔɔ
 e gu àò gé dɔinɛ vâi,
 e wẽ pɔ ñyɔ mɛ n pɔ nawàò aɔ gé kái.
² To aà yá dɔngu
 e ìatɛ ní gupuaɔ àò lao,
 e mɔvua ní saanaɔ aao siakū,
 e loumaa gbɛa gu weesai àò gé mói.
³ Gɔɔ bee n ɔɔ lualua,
 n gbáɔ koo,
 n pɔsobɔɔ kámabo ké aa dasi lɔo,
 n gugwabɔɔ gu'e ní tɔɔnau dāadāa.
⁴ N lé aɔ kpaaŭa gāɛɛ,
 wísilɔgbɛ kɔfi a busekūnɛ.
 Bãɔ wii a n vu iu,
 mé nɛnɔɛnaɔ lɛ a kɛnɛ busɛ.
⁵ Nyɔ viakɛ gulesiɛ ní bea zé guuo,

n mikā a pu lán gyavuwā.
 Nyō nzīa gále lán kwa taa'owa,
 pōe a n me fēle bo,
 asa gbēnazīna ī gé a gékīie,
 ̄ ɔɔɔnao ̄ bo be gāae.

⁶ To n Kena yá dōngu
 e n ánusu ba àò gé kēi,
 e n vua ta àò gé kpàolokūi,
 e n nibōna lo àò gé wíwii,
 e n lōo wuluu àò gé éi,
⁷ e n bùsuti à ea àò gé gēi tēenau,
 gu pó à bōu,
 e n nisīna àò gé tái
 Lua pó kpàma kīi.

⁸ Mapi ma Làasoode ma mè:
 Yāpā búubuu, yāpii pāe.

Yāpi midēa

⁹ Bee gbēa lá Làasoodepi ̄no, à dōa dādané. A
 làasookè à kpálekè yāoi, ̄ à yāasio kèkē dasi.

¹⁰ A kpálekè yāmaai, ̄ à yāpio kè a zéwa, mé
 sīanae.

¹¹ ̄noɔnao yāo de lán gése pó wī lé sūuwaē,
 an yā'onēo de lán kusa pó wa pà gíūgiūowaē.
 Sādān mēndona mé dāné.

¹² Ma né, laaika, nīsu yāe káfiuo. Wī taalaɔ bo
 dasidasi a lé vīo, mé kyokēa zōo ī me kpasae.

¹³ Wà apii mà, a midēan kē:

Vīakē Luaē,
 nīo aà yādīleao kūa,
 asa gbēpii yān we.

¹⁴ Lua a yákpalekewanō wá yá píiwa,

baa asiiyã, a maa ge a vãin nò.

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9